

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy, soudkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudce JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **P. L.**, zastoupen Mgr. Petrem Kaustou, advokátem se sídlem Čs. Legií 1719/5, Ostrava, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 2. 2021, č. j. MSK 5494/2021, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 28. 7. 2022, č. j. 59 A 5/2021 - 25,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává.**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci a řízení před správními orgány

[1] Rozhodnutím ze dne 21. 12. 2020, č. j. SMO/733076/20/DSČ/Sad, Magistrát města Ostravy shledal žalobce vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů („silniční zákon“) a uložil mu pokutu ve výši 2 000 Kč. Přestupek žalobce měl spočívat v tom, že při řízení vozidla držel v ruce telefon. To žalobce rozporoval a tvrdil, že v ruce držel plastový obal, kterým se škrábal. Rozhodnutím ze dne 11. 2. 2021, č. j. MSK 5494/2021, žalovaný zamítl odvolání žalobce.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ostravě. Setrval na tom, že za jízdy v ruce nedržel telefon, a namítal, že správní orgán nedostatečně zjistil

skutkový stav a přikládal větší váhu výpovědím policistů než výpovědi žalobce. Policisté se navíc neshodli na místě, z něhož měli sledovat provoz na pozemních komunikacích a nevyjádřili se k tomu, o jaký telefon se mělo jednat, jakou rychlostí je žalobce míjel, z jaké vzdálenosti žalobce pozorovali, apod. Správní orgány se dostatečně nevypořádaly s námitkou, že žalobce nedržel telefon, ale plastový kryt.

II. Posouzení věci krajským soudem

[3] Rozsudkem ze dne 28. 7. 2022, č. j. 59 A 5/2021 - 25, krajský soud žalobu zamítl. Krajský soud uvedl, že policisty lze považovat za nestranné svědky, zatímco žalobce má evidentní zájem vyvinut se z přestupku. Tvrzení žalobce, že má kromě telefonu v autě ještě kryt na telefon, sloužící pouze jako „škrábátko“, bylo podle krajského soudu podivné až bizarní a správní orgány tak uvěřily policistům, neboť jejich výpovědi byly věrohodné, na rozdíl od výpovědi žalobce. K rozporu ve výpovědích policistů krajský soud uvedl, že se jedná o pouhou nepřesnost při jinak shodném určení místa, které je navíc dokumentováno i videozáznamem. Co se týče namítaných podrobností, ke kterým se policisté nevyjádřili, krajský soud uvedl, že žalobce měl možnost se při výslechu policistů na detaily, které pokládá za důležité, doptat.

III. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[5] V kasační stížnosti stěžovatel namítá, že krajský soud nijak neodůvodnil, proč by jeho výpověď měla být nevěrohodná. Krajský soud pouze uvedl, že je podivná a bizarní, ale žádné objektivní důvody nepravdivosti stěžovatelových tvrzení nepředestřel. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu náleží osobě obviněné z přestupku obdobná procesní práva jako osobě obviněné z trestného činu. Je tedy třeba klást důraz na dostatečné odůvodnění výkladu jednotlivých důkazů a pouhé konstatování, že tvrzení stěžovatele je podivné až bizarní, není dostačující. Policisté ve svých svědeckých výpovědích nepopsali žádná specifika mobilního telefonu, který měl stěžovatel držet v ruce, k tomu stěžovatel odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, dle kterého právě různá specifika výpovědi určují míru věrohodnosti a použitelnost této výpovědi jako základu pro shledání odpovědnosti řidiče za přestupek. Stěžovatel dále namítá, že obviněný není povinen prokazovat svou nevinu, naopak mu musí být ze strany správních orgánů prokázána vina.

[6] Žalovaný navrhl kasační stížnost zamítnout.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost je přijatelná.

[9] Institut nepřijatelnosti a s ním související „přesah vlastních zájmů stěžovatele“ Nejvyšší správní soud vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat, jestliže se kasační stížnost týká a) právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo nebyly plně vyřešeny

pokračování

judikaturou Nejvyššího správního soudu; b) právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; c) jestliže existuje potřeba učinit judikaturní odklon; nebo d) jestliže lze v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledat zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[10] S ohledem na povahu kasačních námitek mohlo v nyní posuzované věci dojít k zásadnímu pochybení krajského soudu s dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatele, proto Nejvyšší správní soud přijal kasační stížnost k věcnému přezkumu.

[11] Kasační stížnost **není důvodná**.

[12] Situace, kdy proti sobě stojí tvrzení policistů a obviněného, není nijak neobvyklá. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu lze policistu obecně považovat za nestranného svědka (rozsudek ze dne 27. 9. 2007, č. j. 4 As 19/2007 - 114; rozsudek ze dne 16. 5. 2018, č. j. 7 As 69/2018 - 37, body 24 a 25). Držení telefonu za jízdy je ale obtížně zachytitelným přestupkem, který lze z velké vzdálenosti pozorovat jen stěží, a který se navíc odehrává uvnitř jedoucího vozidla, ačkoliv je pozorovatelný pouhým okem (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31, bod 12). U těchto přestupků je proto třeba klást vyšší nároky na přesvědčivost důkazů a tedy věrohodnost svědecké výpovědi policistů. Věrohodnost mohou snižovat především důkazy svědčící o zaujatosti policistů vůči obviněnému nebo důkazy o narušení jejich nestrannosti (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 7 As 69/2018 - 37, bod 25).

[13] Stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2011, č. j. 7 As 102/2010 - 86, podle kterého by vypovídající policista měl mobilní telefon popsat „*natolik přesně a konkrétně (typem, barvou, designem apod.), že by mohl být ztotožněn s mobilním telefonem prokazatelně užívaným řidičem v době, kdy řídil vozidlo, a přitom by bylo prokázáno, že policista se nemohl, a to ani nepřímou či následně (např. od svého kolegy nebo sám při kontrole řidiče po jeho zastavení aj.), jinak než právě tím, že řidiče viděl za jízdy telefon držet, dozvědět, jaký telefon řidič užíval*“ (strana 9 citovaného rozsudku). Jak ale uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015 - 42: „*nelze dovozovat, jak činí stěžovatel, že by policisté museli vždy určit značku výrobce a typové označení telefonu. Tím spíše v současné době, kdy má naprostá většina používaných „smartphonů“ jednotný design. V citovaném případě byla výpověď policistů zpochybněna jejich následnou bezdůvodnou kontrolou povinné výbavy, ale zejména skutečností, že nebylo postaveno najisto, zda policisté vzhledem k rozměrům obou vozidel, jejich vzájemné vzdálenosti a postavení jejich neprůhledných či špatně průhledných částí byli vůbec schopni žalobce vidět telefonovat a kolik času na zablédnutí dané situace měli*“ (bod 21 citovaného rozsudku). Podobně vyznívá i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2022, č. j. 10 As 339/2020 - 44: „*[rozsudek] nelze interpretovat tak, jak činí stěžovatel, totiž že při každém takovém přestupku je třeba dogmaticky trvat na jedinečném popisu telefonu. Tento závěr je nesprávný, neboť potřeba jednoznačně popsat mobilní zařízení se bude vždy odvíjet od věrohodnosti policistova tvrzení. Jestliže nevzniknou pochybnosti o tom, že policista mohl telefon v ruce řidiče vidět, není třeba trvat na přesném označení telefonu*“ (bod 21 citovaného rozsudku).

[14] Z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že provedené důkazy by měly vytvořit dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nemohou vést k jinému závěru, než že domnělý přestupce mobilní telefon

při řízení motorového vozidla skutečně držel v ruce. Nutným předpokladem dosažení takového důkazního standardu je, aby některý z policistů něco takového vůbec objektivně mohl vidět. Policisté nebo alespoň jeden z nich, by tak měli být ve svém vozidle „v takovém postavení k vozidlu domnělého přestupce, že vzhledem k jejich vzájemné vzdálenosti a postavení či jejich neprůhledných či špatně průhledných částí mohli jednání přestupce vidět, a to natolik detailně, že si byli jisti, že to, co drží v ruce, je skutečně mobilní telefon“ (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 8. 2021, č. j. 9 As 144/2021 - 31, bod 12). Důležitou roli tedy hrají například výhledové podmínky, vzdálenost policistů od vozidla obviněného a čas, po který mohli policisté přestupek pozorovat (bod 13 citovaného usnesení).

[15] Videozáznam prokazuje, že policisté mohli objektivně pozorovat spáchání přestupku. Oba policisté se shodli na tom, že stěžovatele viděli, jak v levé ruce u levého ucha drží mobilní zařízení. Jak uvedl žalovaný v napadeném rozhodnutí, bylo sice zataženo, ale viditelnost byla dobrá. Policisté vozidlo viděli ze vzdálenosti asi 10 metrů, měli náležitý rozhled, neboť v danou dobu křižovatkou neprojíždělo jiné vozidlo a přestupek viděli přes čelní sklo policejního vozu. Tato skutečnost byla impulsem, proč se za vozidlem vydali. Stěžovatel svou nevinu sice dokazovat nemusel, měl ale právo uvádět okolnosti a důkazy, které by oslabily nebo vyvracely jeho obvinění. Verze stěžovatele, že držel plastový obal, není ničím podpořena. Správní orgán se policistů specificky dotazoval na to, zda stěžovatel mohl v ruce držet něco jiného než telefon. To policisté jednoznačně vyloučili.

[16] Ke stěžovatelem citovanému nálezu Ústavního soudu ze dne 22. 6. 2016, sp. zn. I. ÚS 520/16, Nejvyšší správní soud uvádí, že v daném případě existovaly významné pochybnosti o nestrannosti policistů (bod 44 nálezu), kteří mohli mít zájem na výsledku řízení. To ale není případ stěžovatele. Krajský soud se potenciální zaujatostí policistů zabýval a s dílčí nesrovnalostí v jejich výpovědích se vypořádal. Žádné důvody, pro které by nemohli být policisté v posuzovaném případě považováni za nestranné, ze spisu nevyplynou.

[17] Nejvyšší správní soud uzavírá, že provedené důkazy vytvořily dostatečně jednoznačný, vzájemně provázaný a vnitřně nerozporný systém dílčích informací, které nemohou vést k jinému závěru, než že stěžovatel mobilní telefon při řízení motorového vozidla skutečně držel v ruce. Správní orgány zjistily skutkový stav dostatečně. Pokud se tedy stěžovatel odkazuje na zásadu *in dubio pro reo*, Nejvyšší správní soud podotýká, že zde žádné rozumné pochybnosti o spáchání přestupku stěžovatelem dány nejsou.

V. Závěr a náklady řízení

[18] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

[19] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak nevznikly mu žádné náklady nad rámec úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

pokračování

V Brně dne 23. března 2023

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu